

SEMMEIWEIS EGYETEM

VÁROSMAJORI SZÍV-ÉS ÉRGYÓGYÁSZATI KLINIKA

Igazgató: Dr. Merkely Béla egyetemi tanár

1122 Budapest, XII. Városmajor u. 68.

Tel.: 458-6840, Fax: 458-6842

E-mail: titkarsag@kardio.sote.hu

51301/AOADH/2019

Tisztelt Kari Tanács!

Ezúton teszek javaslatot a Semmelweis Egyetemen Sportorvostan Tanszék létrehozására. Előterjesztésünket és a tervezett Sportorvostan Tanszék működésének alapjaira vonatkozó javaslatainkat az alábbiakban foglalom össze:

Az elmúlt évtizedekben folytatott intenzív kutatómunka egyértelműen alátámasztotta azt az empirikus szempontból már az ókori orvoslásban is ismert tényt, hogy a testmozgás az egészséges élet része, rendszeres művelésével a betegségek jelentős része megelőzhető. Továbbá, számos esetben a már fennálló betegség kimenetele kedvezőbb megfelelően kontrollált mozgásterápia alkalmazásával. Bizonyítást nyert az is, hogy az élsport szintű rendszeres fizikai aktivitás a teljes emberi szervezetben adaptációs folyamatokat eredményez, melyek megismerése nélkülözhetetlen a sport alapvetően pozitív, de esetenként negatív következményeinek felderítéséhez és szükség esetén kezeléséhez.

Ismereteink gyarapodásával, az élsport egyre nagyobb, az emberi szervezet teljesítőképességének végső határait feszegető elvárásaival összefüggésben egyértelművé vált a sporttal kapcsolatos ismeretek, kutatások széleskörű fejlesztésének szükségessége. E folyamat eredményeképpen a sporttudomány mára önálló diszciplinává vált.

A fenti szempontok kapcsán egyértelmű, hogy az alapvető sportorvostani ismeretek mára nélkülözhetetlenek valamennyi gyakorló orvos számára. Másrészt, szükség van olyan jól képzett szakemberekre, akik a sportorvoslás magas szintű művelésén keresztül az egészséges életmód népszerűség szintű kialakításának zászlóvivői, elősegítik a rendszeres testmozgás beépítését a társadalom valamennyi tagjának mindennapjaiba. Továbbá, feladatuk az élsportolók esetében nemcsak a biztonságosan művelhető sporttevékenység meghatározása, a veszélyeztetett sportolók idejében történő kiemelés és kezelése, de a rendelkezésre álló teljesítmény élettani, táplálkozás tudományi, mozgásterápiás stb. módszereken keresztül az élsportolók fejlődésének elősegítése és követése is.

A Semmelweis Egyetemen, ezen belül is kiemelten a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán a sporttudomány fejlődésével párhuzamosan a sportorvostani ismeretek beépítése a mindennapi klinikai gyakorlatba évtizedekkel ezelőtt megkezdődött. Továbbá, az 1942-ben megalapított Országos Sportorvosi Intézet, majd később az 1951-ben kialakított Sportklinikai és Sportorvosi Kutató Laboratórium, illetve az ebből 1952-ben létrehozott Sportkórház, a jelenlegi Országos Sportegészségügyi Intézet Budapesten a sportolók rendszeres sportorvosi szűrésének, kivizsgálásának és kezelésének központi intézményévé vált.

A Semmelweis Egyetem Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán 2008-ban egy TÁMOP projekt keretein belül intenzív kísérletes és klinikai sportkardiológiai kutatómunka vette kezdetét, s innentől kiemelt szerepet kapott az élsportolók és amatőr sportolók sportkardiológiai szűrése, kivizsgálása és kezelése. A Klinikán ifjúsági, fiatal felnőtt, illetve

master sportoló korosztályból egyaránt fogadunk mind egyéni, mind csapat vizsgálatokra érkező sportolókat. Az évente a Klinikára érkező kb. 1000 sportoló sportkardiológiai kivizsgálása és kezelése mellett az Intézménybe rendszeres vizsgálatokra visszatérő sportolóknál terheléseltani követést, esetenként pályaméréseket is végzünk. A Klinika személyzetének jelentős része vesz részt a sportolók mindennapi ellátásában, több kollégánk Sportorvosi szakképesítést is szerzett, s rangos csapatoknál, nemzeti válogatottaknál csapatorvosként, keretorvosként is tevékenykedik. Törekszünk nemcsak a sportolókkal, de az edzőkkel, csapatorvosokkal és a kezelésükben részt vevő társszakmák képviselőivel folytatott szoros kapcsolattartásra, a vizsgálati eredmények rendszeres közös értékelésére. A Klinikán, ill. a Klinikánk által támogatott rendezvényeken, pl. az évente megrendezett „Szívünk Napja”, vagy a „Szívműtöttek-Szívsebészek futballmérkőzés” rendezvényeken kiemelt szerepet kap a testmozgás népszerűsítése mind az egészséges lakosság, mind betegeink körében. A Semmelweis Egyetem diákjai körében a sportélet népszerűsítését szolgálja a Semmelweis Egyetem Vízilabda Klub támogatása Klinikánk, ill. a Klinika fő támogatója, az Aritmia Kutatás-Gyógyítás Alapítvány által.

A Klinika Kísérleti Laboratóriumában kialakított egyedi in vivo sport állatmodell alkalmazásával magas szintű és nemzetközileg elismert kutatómunka folyik, melynek eredményeit számos rangos nemzetközi publikáció fémjelzi. Klinikai sport kutatásainkhoz a kardiológiai módszerek gyakorlatilag teljes 21. századi tárháza rendelkezésünkre áll, kapcsolatrendszerünk a sportorvoslásban elismert legrangosabb nemzetközi műhelyek nagy részére kiterjed. A kísérletes kutatásokhoz hasonlóan számos rangos nemzetközi publikációval büszkélkedhetünk a klinikai sport kutatások területén is. Jelenleg zajló sport vonatkozású tudományos munkánkat egy 2017-ben elnyert OTKA Kutatás keretében végezzük.

A Klinika sportkardiológiai tevékenysége nemcsak a szűrésre, betegellátásra és kutatásra terjed ki, évek óta minden szemeszterben kötelezően választható tantárgy keretében oktatjuk a „Sportkardiológia” tantárgyat az érdeklődő hallgatók számára. Minden tanévben részt veszünk a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar gyógytornász hallgatóinak posztgraduális képzésében is az „Alkalmazott terheléstan” tantárgy oktatásával.

A Semmelweis Egyetem és a sportorvoslás szoros kapcsolatát fémjelezte a 2017-ben Budapesten ill. Balatonfüreden megrendezett FINA Világbajnokság orvosi háttérének biztosítása is, melyben a legnagyobb szerepet a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika személyzete töltötte be.

A fent részletezett szempontok alapján alapvető fontosságúnak érezzük, hogy a Semmelweis Egyetemen folytatott sportorvosi vonatkozású oktató, kutató és betegellátó tevékenység összefogására, kiszélesítésére, a sportorvostan tantárgy graduális oktatásba történő beépítése feltételeinek megteremtésére, valamint a magas szintű sport szakorvos képzés elősegítésére az Egyetemen Sportorvostan Tanszék alakuljon, hasonlóan a többi magyar Orvostudományi Egyetemen már működő tanszékekhez. Mivel a Tanszék megalakulásához valamennyi szükséges tárgyi és személyzeti feltétellel, továbbá kellő, a Semmelweis Egyetemen belül legszélesebb körű tapasztalattal rendelkezik, javasoljuk, hogy a Tanszék helyileg a Semmelweis Egyetem Városmajori Klinikán kerüljön kialakításra. A Tanszék munkáját szoros együttműködésben végezné az Országos Sportegészségügyi Intézettel, amely ebben az ügyben is maximális együttműködési készségéről biztosította az Egyetemet.

A Sportorvostan Tanszék megalakulását követő első és legsürgetőbb feladatának a

Sportorvostan tantárgy graduális oktatásba történő beépítését tekintenénk. Célunk, hogy az Egyetemről kilépő valamennyi gyakorló orvos naprakész és használható ismeretekkel rendelkezzen nemcsak a sportolók egészségügyi problémáinak ellátási specialitásaival kapcsolatban, de a testmozgásnak a páciensek kezelési programjába történő beépítési lehetőségeivel, prevenció és rehabilitációs vonatkozásaival kapcsolatban is. A tantárgyat a 4. éves tömbösített oktatásban 2 krediteseként vezetnénk be, melyben kiemelt hangsúlyt a gyakorlati képzés kapna. A képzés a sportorvostan legfontosabb elemeinek megfelelően részben a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán, részben az Országos Sportegészségügyi Intézetben zajlana. Az oktatott témakörök érintenék a sport legfontosabb élettani vonatkozásait, a sporttal kapcsolatos belgyógyászati, kardiológiai ismereteket, különös tekintettel a sportolót veszélyeztető cardiovascularis megbetegedések tüneteinek és jeleinek felismerésére, valamint a sport mozgásszervi vonatkozásait, a sport mint prevenció eszköz alkalmazásának lehetőségeit, valamint a sporttal összefüggő akut és krónikus megbetegedések kezelésének alapvető elemeit.

A fent megfogalmazott kiemelt egészségnevelési, oktatási és betegellátási feladataink megvalósításának érdekében ezúton kérem a tisztelt Kari Tanácsot a Semmelweis Egyetemen Sportorvostan Tanszék létrehozására tett javaslatunk elfogadására.

Budapest, 2019. május 7.

Üdvözlettel,

Prof. Dr. Merkely Béla
a SE VSZÉK igazgatója
a Semmelweis Egyetem rektora